

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mechlinia Illustrata Luce Miraculorum S. Francisci Xaverii
Orbis Utriusque Solis Ac Thaumaturgi Chronicis Distichis
evulgata Anno M.D.C.LXVI.**

Grumsel, Gérard

Mechliniae, 1666

De Primis Qvinque Miracvlis Approbatis Ab Illust[rissi]mo ac
Reverend[issi]mo Mechliniensium Archiepiscopo 10. Maii & 4. Novemb:
1660. Elegia Secunda Phreneticus sanæ menti restitutus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13399

DE
 PRIMIS QUINQUE MIRACULIS
 APPROBATIS

Ab Illust.^{mo} ac Reverend.^{mo}

MECHLINIENSIIUM ARCHIEPISCOPO

10. Maii & 4. Novemb: 1660.

ELEGIA SECUNDA.

Phreneticus sana menti restitutus.

CVLta IVVant, et aVIta pLaCent qVoqVe pIgnora CxLIs:
 XaVerlo nVnC es tVta, MaLIna, tVo.
 LataqVe sVCCessV tantI Mea tIbla CVLrVs
 EXILIt, et popVLo VVLt noVa gesta LoqVI.
 DICItE Iô Pæan! Cyrrhæ resonate sorores:
 BeLgICa nVnC posthaC InDla faCta noVa est.
 XaVerII hIC VIVVnt, et aDhVC qVoqVe BraChIa sVLgent,
 BraChIa proDIGIs InCLytra tota sVIs.
 Mors aLIIs pæna est, et post Data fVnera terræ,
 Ossa tegIt, tenebrIs et tegIt aCta sVIs:
 ADIICIt hIs VIVaX VIrVs à funere robVr;
 Et totles VItaM spIrItVs IntVs habet.
 Vos erItIs testes, qVibVs hanC eXerCVIt AVCTor;
 TVqVe VeL AVCTorI, Chara MaLIna, tVo.
 NeC tVa, CrVesenI, VVLgVs qVoqVe LIttera faLLet,
 NeC tVa IVratæ fIXa sIgILLa ManVs.
 VosqVe, MaChaonIo qVI pLVs eXCeLLItIs VsV,
 gesta LIqVer rItV CVnCta probasse sVo.
 HæC ego propterea (tot enIm taCVIsse tonantIs
 sIgna nefas) ChronICo peCtIne faCta LoqVar.

orDiar

DE
 PRIMIS QUINQUE MIRACULIS
 APPROBATIS

Ab Illust.^{mo} ac Reverend.^{mo}
 MECHLINIENSIIUM ARCHIEPISCOPO

10. Maii & 4. Novemb: 1660.

ELEGIA SECUNDA.

Phreneticus sane menti restitutus.

CUltra juvant, & avita placent quoque Pignora Cælis:
Xaverio nunc es tuta, Malina, tuo.

Lætaque successu tanti mea tibia cultus
 Exilit, & populo vult nova gesta loqui.

Dicite iô Pæan! Cyrrhæ resonate sorores:
 Belgica nunc posthac India facta nova est.

Xaverii hîc vivunt, & adhuc quoque Brachia fulgent;
 Brachia prodigiis inclyta tota suis.

Mors aliis pœna est, & post data funera terræ,
 Ossa tegit, tenebris & tegit acta suis:

Adjicit his vivax virtus à funere robur,
 Et toties vitam spiritus intus habet.

Vos eritis testes, quibus hanc exercuit Auctor;
 Tuque vel Auctori chara Malina tuo.

Nec tua, *Crueseni* vulgus quoque littera fallit,
 Nec tua juratæ fixa sigilla manus.

Vosque, Machaonio qui plus excellitis usu,
 Gesta liquet ritu cuncta probasse suo.

Hæc ego propterea (tot enim tacuisse Tonantis
 Signa nefas) chronico pectine facta loquar.

OrDIar eX rItV, qVo nos FranCIsCe, saCeLLO
 EXVVIIIs DVCet neXa tabeLLa tVIs.
 NaM serles tanta est, Vt sI non esset & orDo ;
 In LabyrInthæas Cogerer Ire VIas.
 Vrbe fVIt IVVenIs ter senIs eDItVs annIs;
 VIDIt abhInC seX-as DVra prVina nIVes.
 HVnC sVbItVs MentIs fVror aC VesanIa CepIt:
 QVI fVerat, LingVæ nVnC proCVL VsVs erat.
 CLara reCensItIs Inerant DeLIrIa DICtIs;
 IaCrato stILLans Ibat ab ore LIqVor.
 QVIn aDeo sese VVLtVs Variabat In oMnes:
 VIX styX, aVt fVrlæ tot PhLegétontIs habent.
 NVnC oCVLIs, nVnC ore MInaX, nVnC VIrlbVs VsVs
 Cæperat & tVrpes VI LanIare genas.
 Non tantIs, VeL tot fVrIIs arDebat Orestes:
 Non tantæ AIaCIs, non AthaMantIs erant.
 sara parens fLebat: neC opIs sIbI ConsCla sanæ,
 InIICIt heI! bInas In fera CoLLa ManVs.
 QVIn soCIIs aDIVra toro VInCLIsqVe reCLVDIt;
 At torVs, & ferrI nIL qVoqVe VInCLa IVVant.
 EXVLVLat; qVestVs fVrlasqVe phrenetICVs aVget:
 TVrba fLet, aC tantIs nIL VaLet ILLa MaLIs.
 spes erat In MeDICIs; at II tot In artIbVs hærent:
 Res ea, res artIs nobILiorIs erat.
 CæLICA tentantVr; seD & hæC VIX DenIqVe prosVnt:
 Et pLVs eXCresCens VIrVs In ossa VenIt.
 sVnt qVoqVe qVI fVrIIs IVVenIs saGra CarMIna Cantant:
 nIL IVVat; & fVrlas ILLa, neC Ista LeVant.
 Interea LVnæ pLenVs prope CLaVDItVr orbls;
 VLLa neC aVXILIo DeXtra, neC aVra VenIt.

Ordiam ex ritu, quo nos, Francisce, Sacello
 Exuviis ducet nexa tabella tuis.
 Nam series tanta est, ut si non esset & ordo;
 In Labyrinthæas cogerer ire vias.
 Urbe fuit (*) juvenis ter senis editus annis;
 Vidit abhinc sextas dura pruina nives.
 Hunc subitus mentis furor ac vesania cepit:
 Qui fuerat, linguæ nunc procul usus erat.
 Clara recensitis incrant deliria dictis;
 Jactato stillans ibat ab ore liquor.
 Quin adeo sese vultus variabat in omnes:
 Vix styx, aut furia, tot Phlegetontis habent.
 Nunc oculis, nunc ore minax, nunc viribus usus
 Cæperat & turpes vi laniare genas.
 Non tantis, vel tot furiis ardebat Orestes:
 Non tantæ Aiæcis, non Athamantis erant.
 Sara parens flebat: nec opis sibi conscia sanæ
 Injicit hei! binas in fera colla manus,
 Quin sociis adjuta toro vinculisque recludit;
 At torus, & ferri nil quoque vincla juvant.
 Exululat; questus furiasque phreneticus auget:
 Turba flet, ac tantis nil valet illa malis.
 Spes erat in Medicis; at ii tot in artibus hærent.
 Res ea, res artis nobilioris erat.
 Cælica tentantur; sed & hæc vix denique profunt:
 Et plus excrecens virus in ossa venit.
 Sunt quoque qui furiis juvenis sacra carmina cantant:
 Nil juvat; & furias illa, nec ista levant.
 Interea Lunæ plenus prope clauditur orbis;
 Ulla nec auxilio dextra, nec aura venit.

(*) Joannes
 Gommaerts
 1659.
 30. Decemb.
 Mechlinia.

Ex

EXCVssIs IgIt Vr VIsa hæC spes VnICa rebVs:
 HanC fVIt eX Mystæ VoCe seCVta parens:
 Vota tIbI, FranCIsCe, faCIt. IaM LVXerat eos;
 sVrgIt, & eXVVIIIs sVppLICat ILLa tVIs.
 PICta tabeLLa thoLo est; pottaMI hæC InCLyta sIgnat
 FaCta, saLVrarI gesta faVore PatrIs.
 HanC VbI ConspeXIt; CVr nI qVoqVe FILIVs hIsCe,
 sanCte VIr, In tItVLIIs annVMeret Vr, alt?
 sentIat Is parIter qVID oVans tVa DeXtera possIt;
 FIXaqVe proDIGIIIs sIt noVa CaVsa tVIs.
 DIXIt; & eXorta est, & pLVs fIDVCla CreVIt;
 CeV soLet affVsâ CresCere rIVV, aqVâ.
 SanCta faCIt Mystes: VotIVVs LVCet In arâ
 CereVs; & VVLtVs VIX CapIt Ipsa sVos.
 faLLor? an hos CæLo XaVerIVs eXpLICat, InqVIt,
 FILIVs & sanâ nVnC qVoqVe Mente VaLet?
 Vera fVIt Vates; neqVe spes hanC CæCa fefeLLIt:
 MoX fVIt aVgVrII CaVsa seCVta sVI.
 TeCra petIt: sospesqVe toro, res MIra! Ioannes
 Liba parens gnato protInVs aDfer, alt.
 ObstVpVIt, VIsVsqVe parens, atqVe ora retorsIt;
 tantaqVe VIX pLenâ gaVDIa Mente tVLIIt.
 Flt strepItVs: VoLat, & VICInIa ConfLVIt ILLVC,
 AttonItIqVe VIrI, CVMqVe parente nVrVs.
 pVLLVs erat; parat hæC eLIXI IVsCVLa pVLLI:
 sorbet et eLIXas saLVVs eDItqVe Dapes.
 Et peDICIs eXVtVs oVat, ferrIqVe CatenIs;
 AssIDet eXtrVCto CoLLOqVItVrIqVe foCo.
 SanaqVe Verba refert IterVM IeIVnIa pensans:
 seX VaCVVs Venter qVIppe DiebVs erat.

Excussis igitur visa hæc spes unica rebus:

Hanc fuit ex Mystæ voce secuta parens.

Vota tibi, *Francisce* facit. Jam luxerat Eos;

Surgit, & exuviis supplicat illa tuis:

Picta tabella tholo est; (y) Pottami hæc inelyta signat

Facta, salutari gesta favore Patris.

Hanc ubi conspexit; cur ni quoque filius hisce,

Sancte vir, in titulis annumeretur, ait?

Sentiat is pariter, quid ovans tua Dextera possit;

Fixaque prodigiis sit nova causa tuis.

Dixit; & exorta est, & plus fiducia crevit;

Ceu solet affusâ crescere rivus aquâ.

Sancta facit Mystes: votivus lucet in arâ

Cereus; & vultus vix capit ipsa suos.

Fallor; an hos cælo *Xaverius* explicat, inquit,

Filius & sanâ nunc quoque mente valet?

Vera fuit vates; neque spes hanc cæca fefellit:

Mox fuit augurii causa secuta sui.

Tecta petit: sospesque toro, res mira! *Joannes*,

Liba parens gnato protinus adfer, ait.

Obstupuit, visusque parens atque ora retorfit,

Tantaque vix plenâ gaudia mente tulit.

Fit strepitus: volat, & vicinia confluit illuc,

Attonitique viri, cumque parente nurus.

Pullus erat: parat hæc elixi juscula pulli:

Sorbet & elixas salvus editque dapes.

Et pedicis exutus ovat, ferrique catenis:

Affidet extructo colloquiturque foco.

Sanaque verba refert iterum jejunia pensans:

Sex vacuus venter quippe diebus erat.

D

Sic

Sic vorat esuriens sylvis fera pabula vultur;
 Sic lacerat mutilans exta ferina lupus.
 Vesper erat; positosque pius sopor obruit artus:
 Ductaque nox somno est visa fuisse brevis.
 Crastina lux fulget: mora nulla, citatius Euro
 Currit, & Auctori se vovet ipse suo.
 Et quod sanus ovet, voti reus ipse fatetur,
Xaveri, hoc pignus muneris esse tui.
 Sic age, sic cæcos leni, *Francisce*, furores,
 Quos pariter nostræ tot rota mentis habet.
 Quis furor heu! vitiis justo pugnare Tonanti?
 Quis furor heu! hostem vindicis esse sui?
 Vulgaris furor est: hæc iô! hæc vincula rumpe;
 Cinget & exuvias iusta corona tuas.

ELEGIA TERTIA

Veneficium ope Reliquiarum

S. FRANCISCI XAVERII
SUBLATUM.

Anchora sublata est: nunc currimus altius æquor.
 Hic quoque *Xaverii* Lipsana vela regent.
 Æquor & est, fateor, sat formidabile nobis:
 Hei! quot in hoc sparsæ non periere rates!
 Quâ petitur tellus, blandis via juncta venenis
 Affluit; his *Circe* toxica fundit aquis.
 Suxit ab his quædam quoque triste venefica virus,
 Quæ patrio fertur sæva patrare foro.
 Illa malis inhians passis per busta capillis
 Errat, & è certis colligit ossa rogis.

Hinc